

Wścieklizna

Wścieklizna jest śmiertelną chorobą zakaźną, na którą podatne są wszystkie gatunki zwierząt stałocieplnych, w tym człowiek.

Drogi szerzenia się choroby:

Wirus przenosi się głównie przez kontakt śliny zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (najczęściej jamy ustnej, nosowej oraz spojówką).

Zakażenie możliwe jest również drogą aerogenną – co odnotowywano w innych krajach w środowisku gęsto zasiedlonych przez nietoperze jaskiń,

lub przez kontakt moczu zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (choć ilość wirusa w moczu zakażonego zwierzęcia jest niewielka).

Głównym rezerwuarem wirusa na terenie Polski jest lis rudy.

Objawy u zwierząt:

Typowe zmiany u zwierząt obejmują: nagłe zmiany zachowania, w tym napady agresji, postępujące porażenia prowadzące do śmierci.

Choroba może przebiegać w dwóch postaciach:

postaci gwałtownej (szałowej) – zwierzęta wykazują agresywne zachowania, występuje ślinotok, nienaturalne chrapliwe wycie/miauczenie/ryczenie, zjedanie niejadalnych przedmiotów, a w dalszym przebiegu choroby zaburzenia koordynacji ruchu, napady drgawek, porażenia żuchwy z wypadaniem języka, trudności w potykaniu, porażenia innych części ciała: kończyn, mięśni oddechowych,

postaci porażennej (cichej) – zmiany w zachowaniu są niewielkie, natomiast choroba przejawia się w występowaniu porażen obejmującej różne partie ciała: żuchwę, kończyny, mięśnie oddechowe.

U bydła, saren i jeleni przeważa postać cicha choroby.

Nie wszystkie objawy i stadia choroby muszą pojawić się u zakażonego zwierzęcia.

U ludzi wczesne objawy obejmują gorączkę i ból głowy, w miarę przebiegu choroby wystąpić może dezorientacja, depresja, senność, następnie drżenia lub porażenia mięśni twarzy, gardła, karku. Śmierć następuje w wyniku postępującego paraliżu.

Profilaktyka:

Na terenie województw o największym ryzyku wystąpienia wścieklizny prowadzone są ochronne szczepienia lisów. Doustna szczepionka znajdująca się w przynęcie rozrzucona jest z samolotu lub wykładana ręcznie. Terminy wykładania szczepionek podawane są do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gmin. Należy unikać kontaktu ze szczepionką przeznaczoną dla lisów oraz uniemożliwić taki kontakt zwierzętom domowym.

Na terenie kraju istnieje obowiązek corocznego szczepienia psów przeciwko wściekliznie (pierwsze szczepienie może mieć miejsce po ukończeniu przez psa 3. miesiąca życia).

W przypadku narażenia innego zwierzęcia domowego lub gospodarskiego na kontakt ze zwierzętami dzikimi lub w przypadku występowania wścieklizny na danym obszarze, jak również przemieszczania zwierzęcia towarzyszącego na obszary gdzie wścieklizna występuje, zaleca się szczepienie innych niż psy zwierząt.